

همیشه‌ای

زمن‌سپری

رشته می‌دهند تا پاسپورت حیوانات بگیرند

گفت‌وگو با اصغر مبارکی، عضو رسمی ایران در کنوانسیون سائیتیس درباره نقل و انتقال حیوانات

زهرا رفیعی

گفت‌وگو روزنامه‌نگار

در خواست‌های مربوط به صدور گواهی خروج حیوانات خانگی از ایران افزایش یافته است. شاید بتوان این گواهی را به پاسپورت تشبیه کرد؛ برکه‌ای که نشان می‌دهد شما چه کسی هستید، اهل کجایید و به‌عنوان یک فرد چه ویژگی‌هایی دارید، مراجعه برای گرفتن گواهی خروج از کشور حیوانات خانگی تنها محدود به سگ و گربه نیست و از آنجا که تمایل برخی ایرانی‌ها به نگهداری حیوانات غیرمتعارف، به‌عنوان حیوان خانگی زیادشده، درخواست‌ها برای خروج حیوانات غیرمتعارف هم زیاد شده است، اما پاسخ نهاد صادرکننده گواهی یا همان گذرنامه حیوانات به متقاضیان، تنها یک جمله است: «حیوانی که در بازار سیاه خریداری شده باشد، حق خروج از کشور را ندارد.»

به‌طور کلی سگ، گربه و برخی پرندگان زینتی را می‌توان با طی کردن مراحل اداری از کشور خارج کرد، اما قوانین مربوط به حیوانات متعارف، با گونه‌هایی که در فهرست حمایت جهانی قرار دارند به‌طور کلی متفاوت است. کشورها برای گونه‌های حیات‌وحش که در فهرست کنوانسیون تجارت گونه‌های گیاهی و جانوری در معرض خطر انقراض (CITES) قرار دارند، قوانین سخت و سختی دارند. ایران نیز برای گونه‌هایی که به‌صورت قاچاق وارد کشور شده‌اند، چنین قوانینی دارد. خروج گونه‌های ثبت شده در این کنوانسیون، منوط به ارائه مدارک ثبت و اصل مجوز سائیتیس از «کشور مبدأ» است. به‌طور کلی جابه‌جایی حیات‌وحش با منشأ قاچاق، برای همیشه از مبادی رسمی، غیرقانونی است. اصغر مبارکی، متخصص حیات‌وحش و عضو رسمی سائیتیس ایران در گفت‌وگو با همشهری، در مورد وضعیت گونه‌هایی که به کشور قاچاق می‌شوند و نقل و انتقال آنها توسط مهاجران سخن گفته است.

گمرک این گونه‌ها را می‌بیند، اما با وجود نص صریح قانون ششکار و صید و کنوانسیون سائیتیس که ایران عضو آن است به‌نظر می‌رسد موضوع قاچاق حیات‌وحش بسرای نهادهای مجری و همکار بعضا با کم کاری، ناهماهنگی، بی‌اعتنایی و عدم‌تداوم در پیگیری و به‌روزسازی آیین‌نامه‌ها و… مواجه است، البته در قاچاق برخی موارد مثل سمندر لرستانی دیدیم که به‌دلیل هماهنگی متولیان، قاچاق این گونه به حد مشخص شده. سال‌هاست که فاصله بسیار زیادی بین متولی اصلی (سازمان حفاظت محیط‌زیست) و همکاران کنوانسیون سائیتیس وجود دارد. به‌نظر می‌رسد که در مورد اجرای تعهدات به‌شدت اعمال سلیقه می‌شود و درک درستی از آن وجود ندارد. کنسرسیون بین‌المللی دیگری نیز زیرنظر دفتر مقابله با موادمخدر و جرم سازمان ملل متحد به جرائم محیط‌زیستی رسیدگی می‌کند. دفتر اینترپل ایران (پلیس بین‌المللی) هم ذیل این کنسرسیون برای مبارزه با قاچاق حیات‌وحش فعالیت می‌کند.

اعمال سلیقه از طرف سازمان حفاظت محیط‌زیست است؟
فقط سازمان نیست. همه نهادهای درگیر با قاچاق حیات‌وحش سلیقه‌ای عمل می‌کنند. از نظر کلی، سازمان حفاظت محیط‌زیست مجری است، ولی نهادهای دیگر مثل پلیس، گمرکات و انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی (یاتا) به‌عنوان همکار کنوانسیون سائیتیس شناخته می‌شوند. به‌طور مثال ما می‌دانیم که بیشتر خزندگانی که به کشور وارد شده‌اند، قاچاق هستند و از راه هوایی آورده شده‌اند؛ مثل انواع لاک‌پشت، پیتون، ایگوانا، کاملیون، طبیعتا

احتمالا باغ وحش‌ها ملزم به تهیه گواهی سائیتیس هستند، آیا گونه‌هایی که در کشور خرید و فروش و تکثیر می‌شوند، گواهی سائیتیس دارند؟

به ندرت. از هر هزار تا، شاید یکی گواهی سائیتیس داشته باشد؛ بنابراین بیشتر حیواناتی که در کشور تکثیر و خرید و فروش می‌شوند، قاچاق هستند.

به جز حیوانات خانگی معمول مثل سگ و گربه و پرندگان زینتی، گونه‌های دیگر هم که بسه حیوان خانگی تبدیل شده‌اند باید از دفتر سائیتیس مجوز خروج از کشور بگیرند؟

براساس قانون خرید، فروش، صادرات، واردات، تکثیر… گونه‌ها چه بومی و چه غیربومی مجوز سائیتیس می‌خواهند. یکی از مشکلاتی که داریم این است که افرادی که قصد مهاجرت دارند (عمدتا خانم‌ها) به دفتر سائیتیس در سازمان حفاظت محیط‌زیست مراجعه می‌کنند تا مجوز خروج برای حیوان خانگی بگیرند که مشخصا از بازار سیاه خریداری کرده‌اند؛ مثلا اخیرا فردی برای خروج کاسکوی خود دنبال مجوز بود و می‌گفت این حیوان مثل دخترش است و باید آن را با خود برد و حاضر است برای این گواهی حتی رشوه هم بدهد. هر چه کارشناسان سازمان حفاظت محیط‌زیست به او می‌گفتند که این گونه تحت حفاظت و در فهرست کنوانسیون تجارت گونه‌های گیاهی و جانوری در معرض خطر انقراض (CITES) است، گوشش بدهکار نبود. فکر می‌کرد چون کاسسکو را از پرنده‌روشی خریده، اجازه حملش به هر کشور دیگری را دارد؛ در حالی‌که به محض ورود این گونه به کشور دیگر، پلیس گمرک آن کشور می‌تواند حیوان را به‌دلیل اینکه از بازار سیاه خریداری شده ضبط و مالک آن را بازداشت یا جریمه کند. آنها حتی می‌توانند حیوان را از بین ببرند. مردم باید بدانند که دفتر سائیتیس جمهوری اسلامی ایران، بسرای حیوانی که

به جز برخی موارد قانونی که

فهرست سائیتیس شامل چه گونه‌هایی می‌شود؟

گونه‌هایی که برای تجارت و کسب منافع مالی قاچاق می‌شوند، آ‌دسته‌اند. سائیتیس به‌عنوان بازوی کنترلی نظارت خیلی شدیدی بر بازار حیات‌وحش دارد. بدون مجوز سائیتیس نمی‌توانید هیچ حیوانی را از مبادی قانونی سیاسی وارد یا خارج کنید. در مجوز سائیتیس مشخصات، منشأ و نحوه تامین و هدف از جابه‌جایی هر گونه باید به دقت ذکر شده باشد. ضمیمه «یک» فهرست سائیتیس شامل گونه‌هایی است که به هیچ‌عنوان نمی‌توان آنها را تجارت کرد. نظیر همه لاک‌پشت‌های دریایی، بیشتر نهنگ‌ها، همه گربه‌سانان، همه کروکدیل‌ها، اغلب طوطی‌سانان، پیتون‌ها، ضمیمه «دو» اما شامل گونه‌هایی است که می‌توان از آنها استفاده تجاری کرد، ولی الزاما باید با موافقت سائیتیس کشور مبدأ باشد؛ مثل انواع لاک‌پشت‌های خاکی. ضمیمه «سه» هم گونه‌هایی است که به‌دلیل کاهش جمعیت در کشور مبدأ به‌صورت مقطعی نمی‌توان آنها را حتی جابه‌جا کرد. این فهرست‌ها در مورد گونه‌هایی است که به‌شدت متاثر از تجارت و در معرض خطرند.

قاچاق خریداری شده، مجوز خروج صادر نمی‌کند. گواهی سائیتیس مثل پاسپورت یا ویزاست؛ همانطور که انسان‌ها بدون ویزا و پاسپورت حق تردد ندارند، حیوانات هم باید گواهی سائیتیس داشته باشند.

آیا هدف دفتر سائیتیس ایران،

فقط گونه‌های بومی ایران است؟

همه گونه‌ها را شامل می‌شود. ما نسبت به پرندگان شکاری حساسیم، اما از نظر سائیتیس گونه‌های در معرض انقراض کشورها به یک اندازه مهم هستند. درواقع گونه‌هایی که به‌دلیل تجارت در معرض انقراض‌اند مثل انواع طوطی (آرا، کاسکو و…) رصد می‌شوند و نیاز به مجوز سائیتیس دارند. برای ما شاهین‌ها مهم هستند و عموما نیروهای مرزبانی و دریابانی هر جا این پرندگان را ببینند، ضبط می‌کنند.

چسه گونه‌هایی از ایران جزو

فهرست سائیتیس است؟

فهرست بلندی از همه گربه‌سانان، پستانداران دریایی، پرندگان شکاری، کوسه‌ها، کروکدیل، کتفه مار، سوسمارهای دم‌تپعی، خرس‌های، انواع لاک‌پشت، گکو پلنگی، هوبره و… جزو سائیتیس است. اخیرا ۲ گونه افعی دم‌عنکبوتی و سمندر لرستانی را نیز به این فهرست اضافه کرده‌ایم. افعی دم‌عنکبوتی تا سال‌ها اندمیک ایران بود، ولی حالا گزارش‌هایی از مشاهده این گونه در عراق هم داده شده است. این گونه قبل از ثبت در ضمیمه ۲ سائیتیس به‌راحتی برای فروش و تجارت به آمریکا و آلمان قاچاق شده است؛ البته ادعا می‌شود که از عراق خارج شده است.

این گونه به‌دلیل قاچاق پرورش و پرآکنش و جمعیت محدود

پلیس به انحصای مختلف وارد شبکه‌های قاچاق موادمخدر می‌شود. آیا در

مورد حیات‌وحش چنین کاری صورت گرفته‌است؟

در نشست اخیریی که در مورد قاچاق حیات‌وحش داشتیم، نیروهای انتظامی به‌خصوص کارشناس اینترپل، گمرکات و دستگاه قضایی برای این کار ابراز آمادگی کردند و به‌زودی کار گروهی مشترک بین سازمان حفاظت محیط‌زیست و اینترپل ایجاد خواهد شد.

یعنی در ایران شبکه قاچاق حیات‌وحش کشف نشده‌است؟

با توجه به بازار که در ایران در مورد خزندگان ایجاد شده، در دهه اخیر شبکه قاچاق خزندگان نیز تشکیل شده، ولی حتی کشف این شبکه منتهی به نظام‌مند شدن این بازار نشده است.

نقل قول خبر

مسیره‌های دسترسی به اماکن گردشگری نیازمند بهسازی است

عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی؛ مسیر دسترسی بسیاری از اماکن و جاذبه‌های گردشگر پذیر کشور مناسب نیست و نیازمند بهبود و بهسازی است. برای بهبود مسیرها نیز لازم نیست بودجه را به وزارت میراث فرهنگی داد بلکه می‌توان آن‌را در اختیار وزارت راه، استانداری‌ها و فرمانداری‌ها گذاشت.

باستانی در دوران فراخامنشی می‌شود. در بررسی تاریخ تخت جمشید، دوره‌ای پس از پایان هخامنشی وجود دارد که در آن سپاهیان اسکندر مقدونی از تخت جمشید بیرون رانده می‌شوند و فر ت‌که‌های پارسی درصدا احیای امپراتوری پارس با ساخت کاخ جدید در محوطه باستانی تخت جمشید درمی‌آیند. اسکلت‌نویافته در تخت جمشید درست مربوط به همین دوره است و حالا باستان‌شناس‌ها پی برده‌اند که این اسکلت متعلق به یک مرد حدودا ۲۵ساله است که در آبراهه‌های تخت جمشید جان باخته یا کشته شده است.

حزیم آثار تاریخی کرمان بازنگری می‌شود

مجتبی شفیعی، معاون میراث‌فرهنگی کرمان؛ تدقیق و به‌روزرسانی حریم بناهای تاریخی به‌منظور رفع برخی معضلات اجتماعی و ارتقای کیفیت سطح زندگی ساکنان بافت اسکلت‌نویافته در آبراهه تخت جمشید درست زیر کاخ تچر این محوطه باستانی در حالی قرار داشته‌است که فعالیت حاکمان پارسی پس از هخامنشیان برای ساخت کاخ جدید در تخت جمشید آغاز شده بود و به همین دلیل تاریخ‌گذاری مرگ این اسکلت می‌تواند یکی از معماهای تاریخی تخت جمشید در دوران فراخامنشی را با مشخص کردن تاریخ ساخت کاخ جدید از مصالح کاخ ویران شده حل کند.

عدد خبر

۲٫۵ میلیارد تومان

صرف مرمت و بازسازی خانه تاریخی مولانا در بابل شده است و به‌گفته علی‌جهانیان، کارشناس میراث فرهنگی، اگر اداره اوقاف و امور خیریه بابل با اداره میراث فرهنگی همکاری داشته باشد می‌توان بناهای تاریخی ثبت‌ملی‌شده این شهر را برای مرمت و بازسازی با چون دنیا به‌دنبال متوقف کردن تجارت سیاه حیات‌وحش است.

تاکنون سازمان حفاظت محیط‌زیست در مورد قاچاق پرندگان شکاری به کشورهای حاشیه خلیج فارس پیگیری حقوقی یا پلیسی انجام داده است؟

خبر پیگیری‌ها تاکنون از سوی سائیتیس انجام شده است. تاکنون اینترپل این جرم را به‌عنوان یک جرم محیط‌زیستی پیگیری نکرده است. چرا؟ چون تاکنون هیچ مستنداتی وجود نداشته و فقط می‌گوییم پرندگان شکاری ایران به کشور‌های حاشیه خلیج‌فارس قاچاق می‌شوند.

قدمت خانه تاریخی محسنی اراک است که هم‌اکنون برنامه مرمت و حفاظت از این بنای تاریخی با وسعت ۵ هزار مترمربع با ۳۰میلیارد ریال اعتبار در حال انجام است. خانه تاریخی محسنی اراک یکی از شاخص‌ترین بناهای دوره قاجار این شهر است و دارای بخش کالدرونی و بیرونی، حمام، کانسکه‌خانه و حتی حوزه علمیه بوده است.

توجه به بازار که در ایران در مورد خزندگان ایجاد شده، در دهه اخیر شبکه قاچاق خزندگان نیز تشکیل شده، ولی حتی کشف این شبکه منتهی به نظام‌مند شدن این بازار نشده است.

محمد باریکانی روزنامه‌نگار

گزارش روز

اسکلت مهم تخت جمشید شناسایی شد

باستان‌شناس‌ها در ادامه کاوش آبراهه‌های تخت جمشید، پس از رسیدن به بقایای اسکلتی که زیر ۳قطعه سنگ و درست، کف آبراهه قرار گرفته بود، تلاش‌ها برای شناسایی مشخصات این اسکلت و دلیل مرگ را آغاز کردند.

به گزارش همشهری، اسکلت‌نویافته در تخت جمشید از این نظر اهمیت دارد که می‌تواند بخشی از تاریخ دوران فراخامنشی را که پس از ویران‌شدن تخت جمشید و برچیده‌شدن امپراتوری هخامنشیان توسط اسکندر مقدونی آغاز شده است، فاش کند. این اسکلت درست، کف آبراهه تخت جمشید و زیر کاخ تچر قرار گرفته بود و باستان‌شناسان با بررسی ۳قطعه سنگی که روی اسکلت قرار داشت، متوجه شدند این سنگ‌ها متعلق به یکی از کاخ‌های ویران‌شده تخت جمشید است که مربوط به ساخت کاخ جدید در این محوطه باستانی در دوران فراخامنشی می‌شود.

در بررسی تاریخ تخت جمشید، دوره‌ای پس از پایان هخامنشی وجود دارد که در آن سپاهیان اسکندر مقدونی از تخت جمشید بیرون رانده می‌شوند و فر ت‌که‌های پارسی درصدا احیای امپراتوری پارس با ساخت کاخ جدید در محوطه باستانی تخت جمشید درمی‌آیند. اسکلت‌نویافته در تخت جمشید درست مربوط به همین دوره است و حالا باستان‌شناس‌ها پی برده‌اند که این اسکلت متعلق به یک مرد حدودا ۲۵ساله است که در آبراهه‌های تخت جمشید جان باخته یا کشته شده است.

علی‌اسدی، باستان‌شناس و سرپرست هیأت کاوش باستان‌شناسختی آبراهه‌های تخت جمشید در همین رابطه اعلام کرده است که این اسکلت از کف آبراهه تخت جمشید برداشته و به آزمایشگاه مجهز و ساختمان اداری تخت جمشید منتقل شده است تا پس از پاکسازی کامل استخوان‌ها به‌صورت علمی، جای ضربه یا ضرباتی که بیش از ۲۰۰سال قبل بر پیکر این شخص وارد شده شناسایی شود.

اسکلت‌نویافته در آبراهه تخت جمشید درست زیر کاخ تچر این محوطه باستانی در حالی قرار داشته‌است که فعالیت حاکمان پارسی پس از هخامنشیان برای ساخت کاخ جدید در تخت جمشید آغاز شده بود و به همین دلیل تاریخ‌گذاری مرگ این اسکلت می‌تواند یکی از معماهای تاریخی تخت جمشید در دوران فراخامنشی را با مشخص کردن تاریخ ساخت کاخ جدید از مصالح کاخ ویران شده حل کند.

خبر روز

شهر سوخته چه داشت؟

سیدمنصور سیدسجادی، سر پرست هیأت کاوش‌های باستان‌شناسختی شهر سوخته که پیش‌تر در گفت‌گویی مفصل از ارزش‌های باستانی و تاریخی این محوطه باستانی جنوب شرق ایران سخن گفته بود، در نشست یک‌عمر کرد: یافته‌های باستان‌شناسی شهر سوخته نشان می‌دهد در سیستان و بلوچستان که اکنون محیطی خشک دارد، در گذشته ۸نوع انگور تولید می‌شده، اما امروز اصلا انگور تولید نمی‌شود. همچنین ۲بار در سال نیز ساکنان دوره باستانی در سیستان و بلوچستان گندم تولید می‌کردند.

او افزود: یافته‌های علمی شهر سوخته در اختیار نهادهای قرار داده می‌شود تا پتانسیل‌های مناطق مشخص و از آن در برنامه‌ریزی‌ها بهره گرفته شود. این باستان‌شناس تأکید کرد: سیستان امروزی متأسفانه به‌دلیل جنگل‌زدایی توسط انسان‌ها و مشکلات بستن سرچشمه رودخانه‌ها به‌سرزمینی خشک تبدیل شده است.

سرپرست کاوش‌های شهر سوخته‌بابیان اینکه در شرق ایران نقطه مهم وجود داشته است، گفت: تپه جیحی در جنوب کرمان از جمله این مناطق است که از هزاره هفتم تا هزاره اول قبل‌میلاد در آن زندگی وجود داشته. کار سنگ و سفال رایج بوده و اشیاء و ظروف فرآوری در آنجا ساخته می‌شده است. او دومین نقطه مهم ایران در دوره باستان را منطقه شهداد اعلام کرد و گفت: شهداد که در کناره دشت لوت قرار دارد از مراکز بسیار مهم فلزگری وساخت اشیای سنگ صابونی، فلزی و مرمر و شامل بخش مسکونی و صنعتی بوده است.

سیدسجادی افزود: مواد فرهنگی که در این منطقه پیدا شده، یگانه است؛ کشیدن تصویر یک‌الپه در مرمت و حفاظت از این بنای تاریخی با وسعت ۵ هزار مترمربع با ۳۰میلیارد ریال اعتبار در حال انجام است. خانه تاریخی محسنی اراک یکی از شاخص‌ترین بناهای دوره قاجار این شهر است و دارای بخش کالدرونی و بیرونی، حمام، کانسکه‌خانه و حتی حوزه علمیه بوده است.

توجه به بازار که در ایران در مورد خزندگان ایجاد شده، در دهه اخیر شبکه قاچاق خزندگان نیز تشکیل شده، ولی حتی کشف این شبکه منتهی به نظام‌مند شدن این بازار نشده است.